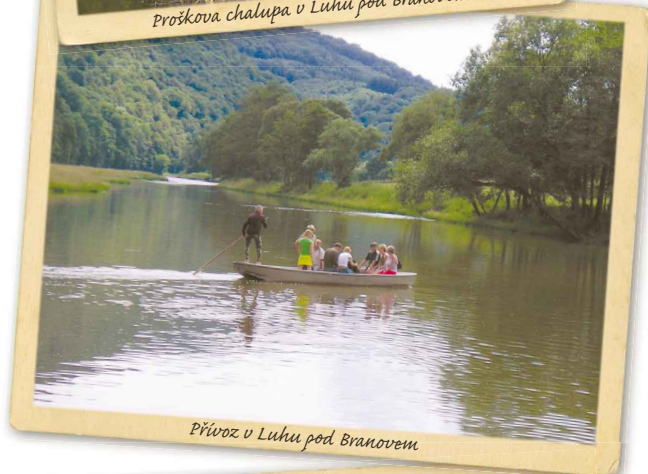

Proškova chalupa v Luhu pod Branovem

Přívoz v Luhu pod Branovem

Kouřimecká rybárna

Luh u Skryj

Cesta k Týrovu vede přes skryjský Luh, shluk domů při řece Berounce, na který Ota Pavel vzpomínal v povídce Žehlička o návratu dospělých bratrů Pavlových do kraje dětství, na Křivoklátsko, kam se vypravili v autě nejstaršího bratra Huga, staříčké Tatře 57, přezdívané Žehlička. Cestou od mostu do Skryj však autě křachlo a kdo ví, kde by bratři skončili, kdyby se rybářským vybavením, jídlem, pivem a dalšími věcmi přetížený automobil nezarazil o patník. Do Luhu dotáhly Žehličku za padesát korun flekaté krávy. „Bylo to překrásné místo a pak v tom týdnu pánské jízdy a bratrské dovolené jsme zapomněli na celý svět.“

Skryje

Jádro vesnice Skryje bylo v roce 2005 prohlášeno vesnickou památkovou zónou (roubené chalupy), ve vsi můžete navštívit muzeum s expozicí věnovanou paleontologii a francouzskému badateli Joachimů Barrande, který Skryje proslavil nálezy zkamenělin prehistorických mořských tvorů trilobitů. Na zdejších hřbitově najdete kromě hrobu poustevníka Václava Matouška také hrob autora literatury faktu Miroslava Ivanova (Martova pole, Nejen černé uniformy atd.), který žil a pracoval v blízkých Týřovicích. Pouhé tři kilometry od Skryj se nachází jedno z nejkrásnějších míst Křivoklátska a zároveň jeden z nejstarších a nejoblíbenějších turistických cílů oblasti, romantická skalní úžlabina s vodopádem v Přírodní rezervaci Jezírka na Zbirožském potoce. Další zajímavé výletní příležitosti v okolí Skryjí jsou například Podmokly (naleziště největšího keltského zlatého pokladu) nebo vycházka hlubokými křivoklátskými lesy („Někteří lidé se v nich bojí. Každým okamžikem se mohou objevit na koních s luky zbojníci z Týřova. Hlavně tady jste mohli potkat české udatné krále s jejich družinami. Každou chvíli může člověk uslyšet lidský pláč anebo nařikání raněné zvěře. Může se objevit stádo divokých kanců anebo pověstný jelen s křížem mezi parohy;“ píše o nich Ota Pavel v povídce Bílé hříby) na Vlastec, nejvyšší vrch Rakovnicka (612 m n. m.).

Den třetí

Ráje Oty Pavla

Plavba lodí po řece Berounce (cca 13,3 km včetně 1,5 km pěší cesty k vlaku v Roztokách).

Popis plavby:

Východí místo plavby: Skryje, vodácké tábořiště Ahoj); – Týřovické skály (vpravo) 2, 1 - Kouřimecká rybárna 3,9 – Čertova skála (vlevo) 4,1 – Kněžská skála (vlevo) 5,1 – hostinec U Rozvědčicka 6,2 - Branov, v Luhu 7,6 – Nezabudický mlýn, jez (sjízdňný vlevo jen pro zkušené vodáky, doporučujeme loď kolem jezu přenést) 8,3 - Roztoky, nad jezem 11,8. V Roztokách nad jezem umělá slalomová trať s možností sjezdu divoké vody na raftu. Od jezu po místních komunikacích cca 1,5 km k železniční stanici Roztoky (trať číslo 174 Rakovník – Beroun).

Půjčovny lodí a vodáckého vybavení, doprava lodí:

ASK Sport Rakovník, telefon: 605 266 162, 776 266 162
Kanoistický klub Rakovník, tel: 602 362 818

Raftink na divoké vodě v Roztokách:

Kanoistický klub Rakovník, tel: 602 362 818

Občerstvení, jídlo:

Občerstvení U Vydry, Skryje (tábořiště Ahoj)
Hostinec U Rozvědčicka, Nezabudice (u řeky)
Restaurace U Jezu, Roztoky

Pamětní síň Oty Pavla v Luhu pod Branovem:

Velikonoce-červen, září-Svátek zesnulých: sobota 9-18, neděle 9-15, červenec-srpen: denně 9 - 19. Telefon: 737 149 291

Kouřimecká rybárna

V Kouřimecké rybárně pobýval Ota Pavel v posledních letech života u převozníka Jaroslava Zýky. „Přestože jsem projel skoro celý svět, nikde mi nebylo tak dobře jako na rybárně a jako s ním. Byl jsem šťasten jako dítě anebo jako někdo, kdo se znovu narodil. Bylo to místem, jakých je už málo na světě, a bylo to hlavně Jaroslavem, jeho povahovými vlastnostmi,“ napsal v dopise z 28. dubna 1971. Pavel se v rybárně staral o králíky, ovce, psi, chytal ryby, sbíral materiál pro své knihy, převážel přes řeku, sedával pod staletým dubem před chalupou (kterému se odtud říká Dub Oty Pavla), v břizách za chalupou sbíral křemenáče a po dešti z trávy vybíral šneky, ze kterých vařil polévku a guláš. Rybárně říkal Poslední ráj na Zemi a o jejím okolí poznamenal: „Je to nádherný kraj.“ Ve filmových adaptacích Pavlových povídek „hraje“ rybárna úlohu převoznické chalupy Karla Proška.

Roubená usedlost Kouřimecká rybárna, která je cennou památkou lidové architektury, stojí na místě někdejšího dvora Myslice, vypáleného za husitských válek. Dub před rybárnou patří k nejmohutnějším památným stromům Křivoklátska, jeho věk se odhaduje na 400 let. Podle pověsti byl vysazen za třicetileté války nad hrobem švédského generála.

Luh pod Branovem

„Byl to ráj,“ vzpomínal Ota Pavel v povídce Smrt krásných srnců na dobu prožitou v domku převozníka Proška v Luhu pod Branovem, kam Popprovi jezdili na letní byt, když je hluk vyhnal z hostince U Rozvědčicka. „V chalupě byla pec na chleba, ve sklepě mlíko a máslo a pod ním podmáslí a v chlívě kráva a na stráni brambory a v lese hříby a ve vodě, na kterou jsme koukali z okna, mračna ryb.“ Bratři Hugo, Jiří a Ota, kterému Prošek říkal Prdelka, hráli před chalupou fotbal se žlutou merunou, z okna vyhrával gramofon „Tisíc mil“ a Prošek, široko daleko nejlepší rybář, který se asi „narodil v Berounce a do Luhu přišel s velkou vodou,“ učil bratry i jejich povedeného tatínka rybařit a z povzdálí je sledoval Proškův pes Holan. Tatínek Leo a převozník Prošek si rázem kápli do noty, protože „tatínek byl taky pěkný kos. Dovedl dát hlupákům přes hubu jako Prošek. A co nedovedl, to ho Prošek naučil.“

Převozník Prošek, který je vedle povedeného tatínka Lea a samotného Oty Pavla hlavní postavou Pavlových vzpomínkových povídek, uměl prý všechno na světě. „Orat a síť, dojit krávy, vařit uhlířinu, najít hříby a křemenáče v době, kdy nerostly, převážet za velké vody, plést košíky, ulovit srnce, zachránit lidi i promrzlou zvěř, dát hlupákům přes hubu, uměl se smát. Byl strašně fajn a prázdniny u něho byly ty nejlepší na světě.“ V domku je dnes Pamětní síň Oty Pavla, kde mimo jiné můžete vidět batoh z povídek Jak šel táta Afrikou a Batoh z jelena.

Před chalupou roste staříčkový akát, který prý „má takovou moc, že každý pod ním mluví pravdu, dokonce i rybáři.“

Kromě expozice v Luhu připomíná Otu Pavla v Branově i pamětní deska na budově sokolovny. Autorem desky je sochař Jiří Prádl a odhalena byla v červnu roku 1974. Na počest Oty Pavla se od roku 1984 koná z Branova Pochod krajem Oty Pavla. Červnového pochodu se pravidelně účastní stovky turistů.

